

Előfizetési árak:

ostán vagy háshos küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre. 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyitlér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Közigazgatási reformeszmék.

Debreczen, okt. 24.

A mai kor eszményeiről irván, azt mondja egyik hírneves publicistánk, hogy a politikai oltár, melyen a magyar nemzet most áldozni kész: a nemzeti állam. A kiegyezés után az európai nagy eszmék hatása alatt csupán általános kultúrörekvéseink voltak; egyszerűen kulturállammá akartunk lenni, melynek voltak nemzeti sajátosságai. Ma a nemzeti kulturállam az ideálunk. Ez ideálnak adott kifejezést Széll Kálmán a képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén, midőn a közigazgatás reformjáról szólva, röviden vázolta, hogy milyennek kell lenni a közigazgatás reformjának, mely minden egyéb reformnál általánosabb hatású. A közigazgatásnak jónak, gyorsnak, a népre nézve olcsónak és első sorban nemzetinek kell lenni.

Az erős nemzeti öntudat kisugárzása a közigazgatás utján hat legfényesebben. Ennek a tndatnak kíván a kormány érvényt szerezni közigazgatási reformtörekvéseiben s ezeknek támogatására készen áll az egész magyar nemzet közszelleme.

A kiindulási pontból tekintve,

közigazgatásunk reformját nem szabad egyoldalú igazgatási elvek szerint megvalósítani, mert alig van törvényhozási intézkedés, mely mélyebben érintené a magyar társadalmat, mint a közigazgatási reform. Ezért azt elhamarkodni nem szabad s igazat kell adnunk a miniszterelnöknek, hogy ez az ügy ma még nincs abban a stádiumban, hogy a javaslatokat a mostani országgyűlés elé lehetne terjeszteni s annak ezidőszerint megvitatása még kissé korai lenne, és az a kívánatos, hogy a reform megvitatása minél szélesebb körben eszközöltessék és hogy mielőtt a törvényjavaslatok elkészítenének, a legnagyobb nyilvánosság közreműködése öhajtandó, hogy a reformban a nemzeti öntudat teljesen kifejezésre jusson.

A közigazgatási reform igénybe fogja venni az országgyűlés munkásságát hosszú időre s ezért a még hátralevő parlamenti ülészek nem elegendő arra, hogy a javaslatokat tárgyalhassuk. Nagyon helyesen gondolkozik tehát a miniszterelnök, hogy a mostani ülészek elé nem terjeszti a közigazgatási reformjavaslatokat. Egyébiránt nagyon tévednek azok, kik azt hiszik, hogy a legjobb javaslatok is azon-

nal megjavítják közigazgatásunkat s hogy a kinevezési rendszer, melyet a reformoknál kontemplálunk, azonnal megváltoztatja közigazgatásunk állapotát. Mert kinevezési rendszer mellett is lehet rossz az adminisztráció, de hogy e nélkül nem lehet gyors és főleg nem lehet nemzeti, az meggyőződése nemcsak a miniszterelnöknek, hanem általában mindazoknak, kik a modern közigazgatás alapelvét ismerik és Magyarország politikai helyzetét kellőleg méltányolni tudják.

Mert nem az a kérdés: vajjon a kinevezési rendszer-e a helyes, vagy hogy a municipálisták álláspontja igazolható-e, hanem az, hogy a magyar nemzeti állam szempontjából melyik elv alkalmazandó.

A pusztá kinevezési rendszer még nem államosítása a közigazgatásnak. A társadalom magasabb állami érdekek miatt lemond azon jogáról, hogy bizonyos közigazgatási tisztviselőket válasszon, de tévedés azt hinni, hogy le kell mondania a közügyek intézésében való részvételtől. Az állam nem akarja absorbeálni a társadalmat s nem akar magához ragadni minden hatalmat, hanem csak azt kívánja, hogy a szerepek helyesen osztas-

TÁRCZA

Dalok.

I.

Bánatvirág ablakomban,
Te ültetted alattomban
Mikor szived más színt cserélt,
Ezt adtad a hűségemért.

Összetépett árvalányhaj.
A lelkekre, jaj de ráváll:
Bánatvirág lett belőle,
S eldobta a szeretője...

II.

Igaz-e, a mit dalol a csalogány:
Hogy az arczod nem érettem halovány?
Ne dalolj hát, ne dalolj hát, kis madár:
Nem leszek én véle boldog soha már.

Zug az erdő ide hallik zugása,
Fáj a szívem, ugy kesereg utána:
Ne zugj erdő, ne zugj erdő oly nagyon:
A szívemnek zokogását hallgatom...

Oláh György.

Pán.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
Irtá: Militzer Jutka.

Pázsitos, fagyalbokrokkal beszegett,
kicsi fensik az, ahol Gligor Jován legeltetni szokta a juhait. Egre meredő sziklák veszik körül; némelyiken még nyárban is fehérlik egy-egy hófolt. A bozótos, cserjés hegyoldal

olyan, mint valami titánnak a fésületlen, borzas feje.

Mélységes csend van itt mindig; olyan feltétlen, minden rezzenés nélküli, megkapó csendesség, amilyenről fogalma sincs a városi embernek. Csak néha zavarja meg a furulya elmélázó hangja. Azaz, dehogya is zavarja, olyan jól illenek ehhez a környezet-höz ezek a busongó oláh dallamok, amiket Gligor Jován előcsal a furulyájából. Mert nemcsak a nagy, medveölő erejéről híres Gligor, hanem a furulyájáról is; megesk bizony, hogy uri emberek jönnek ki ide a városból, hallgatni ezt a furulyaszót. No meg Gligort megbámulni.

Megnézni való ember... Egy ősidőkből idetvédt alak... Ilyenek lehetnek azok a kőkorbeli óriások, a kik még arra voltak teremtvé, hogy mammuttal, ichthiourusissal, hypopotancusokkal küzdjenek minden talpalattnyi földért...

Óles alak, olyan karokkal, mint egy egy cserfa, vállakkal, mint a milyenek a Sámsonéi lehetek... Hanem a feje ennek a Herkulnesnek rut, rettenetesen rut — egy bozontos szőrnyeteg.

Jován Gligor ott áll egy kiugró sziklaszálon és a két kérges tenyerét a szeme fölé tartva, merőn néz arra a két kis fekete pontra, amely lassan mozog fölfelé a keskeny gyaloguton.

A két fekete pont mind közelebb, közelebb jön, mindig jobban nagyobbodik, — a Gligor éles szeme már meg is tudja őket különböztetni.

Az egyik biztosan lány. Piros napernyője van és meg-meglíbben a piros szok-

nyáeskája; a másik pedig az ifiúr, mert pantalló van rajta, már pedig ezt egyedül ő visel a faluban.

Gligor logikája helyes. A pantallós ur csakugyan Elemér urfi, a falu földesurának a fia, a mellette libegő piros napernyő és piros napernyő és piros szoknyácska pedig Klárka, az ő legkedvesebb unokahuga, a ki pár hétre elesapta magától a zárdát, a nagy fejkötős szigorú nénikkel együtt és most versenyt esatangelja be Elemérrel a remek vidéket.

Elragadtatva állanak meg mind a ketten, mikor végre nagy nehezen fölkapaszkodtak a fensikre. Fenséges az elébük táruló látvány. A havas fejű sziklaóriások, lábuknál legelésző juhnyájjal, melynek méla kolumpja olyan tisztán eseng itt fenn, a csodatiszta hegyi levegőben, mint valami kis harang. A fejük felett pedig a ragyo óan kék ég, a melynek a szinharmoniját még csak egy báránnyfelhőske sem zavarja...

A lelkesedésbe, a melylyel Elemér odaforul a leányhoz, némi kis büszkeség is vegyül.

— Na, Klárka, megbánta-e, hogy feljött?

— Gyönyörű, remek! — lelkesedik a kis lány, hatalmas, mély lélegzetet véve az átható, erős levegőből.

— Várjon csak, hiszen tulajdonképen nem ezért kapaszkodtunk fel mi ide, bámul maga mindjárt meg jobban is... Hol van Gligor?

Az még mindig ott áll a kiugró sziklaszálon.

— Hé, Gligor!

sanak be, hogy megállapítsák, mi az állam és mi a társadalom feladata a közigazgatásban, mindig arra való tekintettel, hogy a magyar nemzeti állam ideálja megvalósítható legyen. Ezért a nyugati intézményeket csak a nemzeti szellemhez alkalmazva hozhatjuk be. A főszeme tehát az, hogy a közigazgatás régi, a történelem által igazolt anyagából meg kell tartani, a mi használható, de kimélet és kegyelet nélkül el kell dobni azt, a mi a nemzeti állam fogalmával össze nem fér.

Le kell foglalni az állam számára mindazon a jogokat, melyek nem a társadalmat illetik meg s e jogokkal szemben a társadalomnak csupán az ellenőrzésre lehet igénye. És meg kell tartani az önkormányzat számára mindazon jogokat, melyeknek súlya a társadalom öntevékenységében rejlik. De indokolatlan kiméletnek, a régi intézményekhez való ragaszkodásnak pusztán a kegyelet indokából alapos és gyökeres reformnál nincsen helye.

Ma az állam és a társadalom szerepe a közigazgatásban össze van bonyolódva s az állam végez ellenőrző szerepet. A jövőben az állam lesz a határozó és végrehajtó s a társadalom az ellenőrző közeg. A fődolog az, hogy a lényeges dolgokban a reformnak gyökeresnek kell lenni s minden megalkuvást kizárnia, egyebekben azonban a multat és hagyományokat respectálni kell és soha sem szabad felednünk, hogy a törvényhozási alkotások, bármilyen jók legyenek is különben, egy intézményt sem tesznek tökéletessé s hogy gyakorlati alkalmazásuk helyes volta, vagyis

maga az élet adja meg azoknak tartalmát s hogy a legtökéletesebben megalkotott intézmények is élettelen és hasztalan vázakká lesznek, ha a társadalom azokba életetnem önt. Viszont egy jól szervezett intézmény irányt ad a társadalom működésének s fokozottabb tevékenységre ösztönzi az egyéneket.

Ezek azon főelvek, melyeket a miniszterelnök általános jellegű nyilatkozataiból a közigazgatás reformjára nézve levonhatunk, melyekhez járul még, hogy a mai mostoha közgazdasági helyzetben a reform keresztülvitelénél arra kell törekednünk, hogy az lehetőleg olesó legyen s ne kerüljön az országnak tulságos áldozatokba. El lehetünk készülve arra, hogy a budgetet az új közigazgatás növelni fogja, de másfelől, mint a miniszterelnök kifejezte, biztosan várható hogy az állami bevételeket az új adminisztráció fokozni fogja.

Van időnk a reformeszmékkel foglalkozni; óhajtandó, hogy azokkal minél többen és minél alaposabban foglalkozzanak.

A lelenczügy. A pénzügyi bizottság ülésének folyamán Széll Kálmán miniszterelnök a lelenczügyre nézve igen nagy fontosságú nyilatkozatot tett. A miniszterelnök ugyanis kijelentette, hogy a talált gyermekek felnevelése céljából nagy központi lelenczházat létesít Budapesten s azonkívül a vidék több központjában is emel menedék-helyeket a lelenczek elhelyezése céljából. A pénzügyi aggodalmak eloszlására pedig nyomban hozzátette, hogy módját találta annak is, miszerint ezek az építkezések az államot tulságos mértékben meg ne terheljék. A miniszterelnök teljes tudatában van annak, hogy ebben a kérdésben a mielőbb való segítségre milyen égető szükség

van s épen ezért addig is, míg a tervbe vett lelenczházak megépítésére és felszerelésére sor kerül, mér az 1901-ik évi költségvetésben 2,100.000 koronát irányzott elő az elzüllött és lelenczgyermek nevelésére.

Osztrák sőjegyek kiadása. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány, melynek tudvalevőleg évek óta nincs költségvetése, pénzügyi szükségleteinek fedezésére elhatározta, hogy új sőjegyeket bocsát ki, a törvényesen megengedett 96 milliónyi korona forgalom eléréseig. 1848 óta ily sőjegyek forgalomba hozatalával az Osztrák-Magyar Bank volt megbízva. Ezuttal azonban az osztrák kormány az új sőjegyek forgalomba hozatalával az Osztrák Hitelbankot bizta meg, mely nagyobb kedvezményeket nyújtott a kormánynak. Az új sőjegyek kibocsátása november 1-én kezdődik.

A leendő királyné.

Debreczen, október 24.

Ha van törvényjavaslat, mely vitákra, egymástól eltérő, vagy egymással ellenkező nézetek kifejtésére jogot nem ad, sem a bizottságban, sokkal kevésbé a parlamentben ennek ünnepélyes nyilvánosságával, úgy bizonyonyal ilyen a trónörökös házasságáról szóló törvényjavaslat. Nem csupán azért, mert különben is csak egy tényt konstatál a javaslat, olyan tényt, mely sem gyakorlatilag, sem elvileg nem befolyásolja Magyarország köz- avagy magánjogát, hanem oly tényt is, mely által az a kegyeletes, mélyen bensőséges felfogás, melyet a magyar a házasság lényegéről mindenkoron ápol, mintegy szabályt adólag a társadalom legmagasabb rétegeibe felhatolt.

Egészen a magyar felfogás értelmében, mely szerint a királyi koronában annyi nemesség van, hogy a király bármely leányt a népből, ha törvényes nevére emeli föl, majestas-a méltóságának is részesévé teszi, a rangegyenlőség tehát épügy, mint a polgári származásuak házasságánál, a házasságkötés törvényes ténye által bekövet-

Alázatosan veszi le a báránnyőr süvegét és úgy közeledik hozzájuk.

— No, mi az ujság, Jován?

Ezt oláhu kérde az ifiúr, mert a pásztor nyelvtudása csak eddig terjed, aztán odafordul Klárikához, aki szörnyen megszeppenve állt ott mellette, igen nagy hajlandóságot mutatva a megfutamodásra.

— No ne szaladjon hát el; nézze meg inkább ezt a szörnyeteget, ilyet tudom, nem mutogatnak a zárdában!

Klárka szinte babonás félelemmel szemlélte a Gligor hatalmas alakját.

— Jé, micsoda óriás! És milyen csunya; ni, nézze, furulya van nála; valóságos Pán!

— Igazán, magának találó hasonlatai vannak; no hát Pán, halljunk egy pár nótát!

Gligor Jován a szájához emeli a furulyát és a másik perczben megfélekedzik mindenről, kivéve talán a fübe telepedett hallgatóság egyikét és fujja, fujja az ő édesbus nótáit, kesergően, sirón, hogy az embernek a szive fájul meg belé.

...Isten tudja, kitől tanulta! A márdártól-e, a virág-illattól, a nyája kolompjától? Vagy talán a maga egyszerű lelkéből fakadt?...

A ki legelőször kiszakította magát ezeknek a hánatos melódiáknak a varázsa alól, az Aladár volt.

— Ideje lesz már hazamenni, Klárka.

A piros napernyő és piros szoknyácska igen húzódozó arezokat csinált.

— Istenem, már? Olyan gyönyörű volt; ugy-e, kijövünk ide minden nap? — Isten önnel Pán ur!

— Domne Zeu, domna!

*

A rendes napi sétájuk ezután mindig a hegyre vezetett.

Minden nap felmentek, hallgatni a „Pán sipját“, mint Klárka mondta, — és minden nap melegebbek lettek a Pán nótái...

Egy ilyen séta alkalmával, amikor fáradtan telepedtek le a fübe, Elemér egy igen banális és sokszor elkoptatott, de phrízisnak épen nem nevezhető mondásra ragadtatta magát.

— Klárka, szeretem magát!

A kis apáczanövendék ijedtem és szégyenlősen sütötte le a szemét, mikor két kar átölelte. — Valamelyik közeleső bokron halk, csattogó dalba kezdett egy márdárka.

*

A fejük felett pedig, a kiugró sziklán, egy forró könyecseppet hullatott a furulyára valaki, a ki soha sem sirt életében... A szegény Pán — a bolond Pán...

*

— Ne menjünk ma sétálni, Klárka! — fordult Elemér kérő hangon a menyasszonyához.

Klárka, a ki a széles szalmakalapját igazgatta a tükör előtt, meglepetten fordult hátra:

— Miért?

— Egy maczkó jött le ma hajnalban a cserjésből; az előbb jelentette az erdész, még találkozni találunk vele.

Klárka hátravetette a fejét, a szája szegleteit lehuzta, a szemöldökeit pedig felhuzta, ami által egy olyan megvető arc-

kifejezés jött létre, hogy tökéletesebbet bájosan lehet elképzelni.

— Fél? — kérdezte tréfás gunnyal.

Elemérnek elvörösödött az areza; vette a kalapját és dühös udvariassággal fordult a leány felé:

— Ha úgy tetszik, mehetünk.

Lassan és szótlanul haladtak felfelé a keskeny ösvényen. Öszre járt már az idő. Lehullott sarga levelek zizzentek meg a lábaik alatt; a komló, vadszeder indáján, a mely keresztül-kasul fonja itt a fákat, vörösdöni kezdettek már a tenyéralaku széles levelek. Az égen is olyan őszi sárgaság...

Az ut egy fordulójánál voltak, a melyen tul egy kis fakereszt állott, a Jézus festett bádógból készült beroszdázdott képével.

Klárka tegnap kötött reá koszorút, kíváncsi volt rá, ha ott van-e még? Előre sietett pár lépéssel, elhagyva Elemért, a ki szórakozottan ütögette botjával az utmenti bokrok félig már kopasz ágait, meg a ragadós bojtortján gubókat.

Mikor aztán bekanyarodott a fordulónál, maga előtt látta — nem a keresztet, hanem egy bozontos, jól megtermett maczkót, amely ott állott vele szemközt az uton...

A lány megdöbbenve toppant vissza; nem sikoltott; a rémület elvette a szavát. Az állat is meg lehetett lepve, mozdulatlanul állt az is...

Klára tért előbb magához. A torkát összeszorította a zsibbadt rémület; szaladni, futni nem tudott a reszkető lábaival, hanem a hogy meglátta Elemért, a gyöngye ösztönöszerű bizalmával az erős iránt néma könyörgéssel nyújtotta felé a karjait.

kezik, a király neje is királynővé lesz abban a pillanatban, melyben a trónörökös a trónra lép. E pillanattól kezdve élvezi azt a hódoló tiszteletet az egész országban, mely őt, mint Magyarország legmagasabb állású asszonyát megilleti, a ragaszkodáson kívül, melylyel a monarchikus lelkesedéssel telt magyar uralkodójának hitvese iránt viseltetik, részese lesz a benső szeretet ama teljességének is, melyet személyes működése, gyöngéd behatolása által a nemzet gondolkodásába és értelmébe, felkelteni szíven visel.

De a törvényjavaslatban „morganatikus” házasságról, nem egyenlő származásúak házasságáról van szó. Ez igaz; de mi köze ennek a dolog lényegéhez? Épen semmi. Nem egyenrangú házasságról itt csak annyiban van szó, amennyiben a magyar trónöröklési jog érintetik. Ezt a trónöröklési jogot pedig a ránk nézve százhetvenhét év óta érvényben lévő *pragmatica sanctio* úgy rendezte, hogy a magyar trónra csak osztrák főherceg bir igényjogosultsággal a pontosan megjelölt rokonsági sorrendben belül. Osztrák főhercegeül pedig csak az a habsburgi ivadék ismertetik el, aki egyenrangú, katolikus házasságból származik. Csak az ilyen ivadék felel meg a trónöröklés törvényes előfeltételeinek.

Miután pedig Ferencz Ferdinánd főhercegnek Chotek grófnővel kötött házasságából osztrák főhercegek, tehát a trónra jogosult gyermekek nem származhatnak, a törvényjavaslatban, épen hogy a *pragmatica sanctio*ban megállapított trónöröklési rend minden helytelen magyarázattól megóvassék, említés tételik a nem egyenrangú házasság jellemző mozzanatáról. Ez szigorúan a *pragmatica sanctio* értelmében történt, a mely pedig magyar közjog és azt, csak nem mondhatja senki, hogy a magyar közjog ellenmondásban van a magyar közjoggal. Ez nemcsak formailag nem jogász, hanem tárgyilag is logikátlan.

Az nem mozdult. — Tehetetlenül, holtrasápadtam, elakadt szívveréssel állott egy fa alatt, melynek a lehajló lombjai félig eltakarták...

A medve egyszerre megindult a lány felé. Az a végső kétségbeesés egész irtózatával kiáltotta el magát:

— Elemér!

... Ebben a pillanatban szétvált oldalt a bozót és mint egy megvadult bika, egy hang, egy kiáltás nélkül rohant a medvére — Gligor Jován... A kezében nem volt más, csak egy tüszőjéből kirántott, rövid kés... A karjai vállig meztelenek; a medve a hogy meglátta, egyszerre felgyenesedett és lomhán kitarva két első lábát, indult feléje.

A másik perczen össze voltak ölelkezve — Jován Gligor és a medve; a harmadik perczen a földön fetrengtek, rettenetes ölelésben, dübörgött a föld alattuk, felturódott körülöttök a pázsit, a hogy irtózatatos dühvel dulakodtak... Nem ordított egyik sem, csak néha hallatott valamelyik tompa, szakgatott, mély hörgést, nem tudni: az állat-é, vagy az ember?

Titáni küzdelem... Most egy tompa zuhanás... Nem mozdulnak többé, megfójtották egymást...

A földurt hanton, félig a megölt állat alatt fekszik egy összeroncsolt, véres hústömeg. A szegény Pán... a bolondos Pán...

Hymen. Fényes esküvő. Ma vezette oltárhoz tarkeői és havasföldi Hettyey Elemér Székely Benedek ur bájos leányát, Klárát. — Az esküvőn ott láttuk városunk notabilitásai közül stb. stb.

Ha ama paktum szerkesztése által a magyar közjogot csak a legesekélyebb csorba fenyegette volna, alkotmányunk legfőbb öre, mintaszerűen alkotmányos királyunk ilyen paktumot meg nem engedett volna és Széll Kálmán, a ki első sorban tántoríthatatlan hazafi, nem nyújtotta volna ügyes kezét a felmerült nehézségek elhárításához. A törvényjavaslat az adott esetre nézve közvetlen kifolyása a *pragmatica sanctio*nak, melynek integritásához minden részében mi magyarok már azért is ragaszkodunk, hogy minden eseményvel szemben minden más oldalról is érinthetlenné, szentek szentjének tartassék.

Leginkább ellene van pedig a politikai *raison*, hogy az amugy is felette gondosan fogalmazott javaslaton bármit is kifogásoljanak. Hisz realizálható következmény arra vonatkozólag, a mi bekövetkezett, vagy arra, minek, míg a *pragmatica sanctio* fenn áll, mint magyar közjognak a trónöröklésre nézve érvényvel kell bírnia, nem lehet az eredmény. Mi lenne még itt bőven megvitadni való? Senkinek sem lehet szándéka a trónörökös és az ő esküvel adott szava közé tolokodni, mert minden jó magyar úgy akarja, hogy királyának esküvel megerősített szavában minden viszonyok közt megbizhassék.

Az egyetlen eredmény csak az lenne, hogy keserű érzelmeket keltenénk uralkodó családjunkban és ezt *loyalis* alattvaló nem teheti politikai becsvágya céljává. Ezért már a politikai tapintat is, melynek már sok, reánk nézve áldásossá vált próbáját adtuk, arra indit, hogy a törvényjavaslatot minden hosszabb vita nélkül itézzék el, mint néma és épen ezért felette ékesen szóló hódolatot szeretett királyunk nemes-szívűségéért.

A kínai háboru.

— E x p r e s z t u d ó s í t á s . —

Budapest, október 23.

Az angol-német megegyezés, hir szerint, már megnyerte Oroszország és Olaszország hozzájárulását. Hanem az orosz sajtó ennek ellenére nagyon gyanakodólag bírálja azt. Jóllehet a *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* két ízben nyomatékosan kifejtette, hogy a megegyezés nem irányul Németország ellen, a francia diplomaták pedig azt hirdetik, hogy Angolország és Németország tulajdonképpen semmi egyebet nem tettek, minthogy az orosz politika alapjára helyezkedtek, azért az orosz lapok mégis titkos czélokot keresnek a megegyezés mögött és nyíltan reklamálják Oroszország részére Mandzsuoországot. Alig is tehető fel, hogy az orosz csapatok jószántukból valaha elhagyják ezt a területet, a melyet az orosz politika mindig Oroszország hatalmi körébe tartozónak tekintett. Az orosz sajtó magatartásánál feltűnőbb, hogy az angol sajtó véleménye megoszlik a megegyezésről.

Több tekintélyes lap meglepéssel látja ugyan abban Németország és Angolország együttműködésének a jelét, hanem azért olvasunk olyan cikkekelyeket is, amelyek Angolország megrövidítéséről panaszkodnak. Ezek kifogásolják, hogy Angolország lemond a Jang-cse-kiang völgyéről, a nélkül, hogy Németország cserébe adhatna ezért valamit. A német sajtó sokkal egyöntetűbb elismeréssel nyilatkozik. Különösen megjegyzésre érdemes, hogy most német lapok mondják kívánatosnak Németország Angolország és az Egyesült-Államok szorosabb csatlakozását egymáshoz. Ez tudvalevőleg Chamberlain eszméje; az ő politikájának egyik alkotó része, hogy az angol-szász és a német faj karöltve haladjon. Minden-

esetre figyelemreméltó jelenség, hogy ez az eszme immáron Németországban is hódít.

A nagy hamburgi hajótársaságok a német-angol egyezmény közzététele alkalmából melegen üdvözölték gróf Bülow kancellárt. A *Norddeutscher Lloyd* üdvözől táviratában köszönetet mond a kancellárnak az egyezményért, mely a német kereskedelmet megszabadítja azoktól az akadályoktól, melyek eddig Kínában megbélyegezték fejlődését. A „nyitott kapu” politikája valamennyi állam kereskedelmének nagy hasznára fog válni.

A kalauz.

Aradra utaztam. A szemközti ülésen egy jól táplált ur terpszkedett. Piros-pozsgás arca s vastag arany láncza jóléről tettek bizonyosságot.

Valamelyik állomás előtt a nyílt pályán hirtelen megállt a vonat.

Kinéztem a szuroksötét éjszakába. Utitársam is felnyitotta a másik ablakot.

Majd egy fél óráig álltunk már, mikor megkérdeztem a kocsink mellett elhaladó kalauzt:

— Mondja, még mozdul se megyünk tovább?

— Nem, — felelt helyette utitársam — még mindig tilosra van állítva a távjelző.

— Hogy az ördög vinné el — dörmögtem még elszalasztom miatta a csatlakozást!

— Ne tessék félni — szólit megnyugtatólag. — Szajolban várni fog ránk az aradi vonat. Ha harmincz percenél tovább nem késünk, addig vár s abból is bizonyosan behoz a mozdonyvezetőnk 15 perczet.

S elkezdte magyarázni a legnagyobb megengedett menetsebességet.

— Uraságod bizonyára vasutas, hogy olyan jártas ebben a dologban?

— Nem. Löwenherz Salamon vagyok.

— Az nem baj.

— A rengeteg Dávid és Stern czég utazója.

— Örvendek.

— Hanem... majdnem eltalálta uraságod, voltam valamikor vasutas, mint kalauz épen ezen a vonalon jártam legtöbbit.

— Ah! S ha megboesátja kíváncsiságomat, miért hagyta ott a vasutat?

— Hát egy az, gyalázatos mesterség az, uram. Éjjel nappal robotmunka a strecken, de — és ez a legfőbb ok — egy furesa kis történet... felmondták a szolgálatot; mennem kellett.

— Ne mondja!

— De igen. Három évvel ezelőtt történt. Még akkor szegény kalauz voltam, ma már vagyonos ügynök s nemsokára önálló üzletet kezdek. Hát három éve, épen ennél a vonatonál, az 1706-osnál tettem szolgálatot. Felszáll Debreczenben egy ur és azt mendja:

— Kalauz, egy kérésem volna önhöz!

— Parancsoljon.

— Adok magának egy forintot, hagyjon engem aludni Szajolig s ne ereszsen be senkit.

— Meglesz.

— Aztán adok önnek egy másik forintot, hogy ébresszen fel Szajolban, hogy átszálljak:

— Szivesen.

— Még egyet. Én mélyen szoktam aludni. Ha nem ébrednék fel rázzon meg s ha ez sem használna, dobjon ki a kocsiból! Ezért fizetek magának még egy forintot.

Szajol körül jártunk már, amikor eszembe jutott a három forintos utas.

Bementem a fülkébe. Ráztam, orditoztam a fülébe, Nem használt az kérem semmit, úgy feküdt az ott, mint egy darab fa. Mikor láttam, hogy nem megyek semmire, az utolsó eszköz-höz nyultam. Megállottunk — és én kilöttem a kocsiból.

Reggel van már, mikor a vonat Kőbányára érkezik. S képzelje, kit látok, a kocszi ablakán kihajolni — az én utasomat.

Dühösen kiabál rám: — Nem meghagytam én magának, hogy Szajolban költson fel s ha fel nem ébrednék, dobjon le!

Hirtelen rémitő gyanu villant át agyamon.

Én a szomszéd fülkében alvó forgalmi főnököt dobtam ki!

Ugy is volt. Másnap megkaptam a szolgálattól való elbocsátásomat.

— Szegény ember — szóltam szánakozva, mikor befejezte. — Páratlan tévedés! Fogadj a részvételem!

— Nem uram, köszönöm. De ha ott maradtam volna, még most is konduktoroskodnék.

— Igaza van.

Eihallgattunk.

— Ha netalán elaludnék, — szólottam, mivel éreztem, hogy az álom környékez — szives lesz ugy-e felköltöni Szajolban?

— Kérem.

— Már annál is inkább könnyebb lesz, mert most nem foroghat fenn tévedés, mert csak ketten vagyunk.

— Szó sincs róla! — nevetett a volt kalauz.

Nagy lármára ébredtem fel. Kinézek az ablakon. Majd hanyatt estem meglepetésemben. Hisz ez a keleti pályaudvar!

Budapesten voltam, az utitársamnak hült helye.

Rettenetesen bosszankodtam. Tárgyaláson kellett volna Aradon megjelennem.

De hát, hogy történhetett ez — töprenkedtem — hisz' utitársam is Pestre akart jutni és sehohol sem látom.

Egy óra múlva megtudtam mindent.

A vasuti távirtda ablakára egy sürgöny volt kifüggesztve.

Hering Lajos

Budapest, keleti p. u.
poste restante.

Átvettem.

Az utitársam sürgönyözött.

„Bocsánat! Ön helyett tévedésből én szálltam Szajolban le. Kiszámíthatatlan veszteség számomra. Löwenherz.“

Vándor.

SZINHÁZ.

Egyiptom gyöngye. A mult évadnak egyik gyengébb lélegzetű darabja, az Egyiptom gyöngye került előadásra tegnap este félig telt ház előtt. A darabot mi nem tartjuk azért oly gyöngének, mint sokan vélekednek felőle. Az a célja, hogy mulattasson, nem pedig hogy erkölcsi oktatásokat nyújtson. Mint bohózat, ügyesen van összeállítva, megspékelgetve hatásos jelenetekkel. Hogy a szöveg nem sok tartalommal bír, ez magától értetődik, mert inkább helyzetkomikumra támaszkodik. Zenéje ha nem is teljesen új, édes, fülbemászó számokkal dicsékedik.

Az este is tetszéssel fogadta a közönség a bohózatot operettet. F. Kállay Lujza, Környei Béla, Sziklay, ifj. Szathmáry és Nagy Gyula jeleskedtek az előadás sikerén.

A vidéki színészet rendezése. Gróf Festetics Andor, a vidéki színészet országos felügyelője tervezetet készített a vidéki színészet rendezéséről. A tervezet szerint negy vidéki városban: Kolozsvárott, Aradon, Kassán és Pozsonyban állandósítanák a színészetet, két vagy több város összevonásával 18 színkerületet szerveznének, ezenkívül 5 szintársulat kapna engedélyt azokra a területekre, amelyek nincsenek állandó színkerületre beosztva. E szerint tehát 27 magyar szintársulat tartana előadásokat a fővároson kívül az országban. A szintársulatok számát azután a szükséghez képest szaporítani is lehetne. A tervezetet valószínűleg már a jövő esztendőben végrehajtják.

Lindh Marcella Mimosája. A „Gésák“ bizarr, fantasztikus diszletei japáni lampionok, excentrikus muzsika, rikitó toillettek, szemkápráztató tánc; ez volt a keret ezáltal ott, ahol Lindh Marcella remek énekében gyönyörködhattunk. Ez a filigrán asszonyka, a kinek az éneke leköt, lebilinesel és gyönyörűséget szerez egyaránt, a nagy hangversenyekhez szokott inkább; annál érdekesebb volt ez a debütje, mely mondhatni valódi színházi pikantéria számba ment. És milyen pikantéria! Szinte hihetetlen egyszerűséggel, szinte játszva esendültek fel ajkán a jól ösmert dallamok, az aranyhalacska, a kisiny duett, a második felvonás nagy áriája, de milyen más felfogással. Csodálatos közvetlenséggel, mintegy eljátszotta a hangjával a kis tudatlan Gésa egyszerű örömet, bánatát. Ez a művészet, a mely megkap és fölemel. Lindh Marcella e mellett elég ügyes színésznőnek is bizonyult. Beletalálta magát a szokatlan keretbe s elég jól mozgott a színpadon. A trillái remekek. Mintha valami hatalmas, tömör, csattogó madáréneket hallana az ember.

A toillette-jei rendkívül pazarok és izlések voltak. Legszebb volt kétségtelenül a második felvonásbeli ruhája, a melyen művészi kivitelű kék irisvirág s imitáció volt a díszítés. Meglátogattam az „Uj Idők“ szerkesztőségének megbízásából. Remek szalonba vezettek, maga egy kész japán operette díszlet. Talán itt ringatta be magát a Mimosá hangulatába? Külseje különben egyáltalán nem előnyös, gyenge kis alakja elvész erős Gésa társnői mellett a színpadon. Micsoda hatalmas művészet kell ahhoz, hogy ezt a fogyatkozást nemcsak hogy tökéletesen felejtse velünk, de a legnagyobb, legintenzívebb elragadtatásunk spontán megnyilatkozását érje el?!
Budapest, 1901. okt. 22.

Farkas Imre.

Blaháné jubileuma.

Debreczen, okt. 24.

A tegnapi nap örökre emlékezetes marad a népszínmű-irodalom történetében. — Tegnap volt 25 éve, hogy Blaha Lujza a „nemzet csalóganya“ először hallatta, édes, elbűvölő hangját a Népszínházban. A debreczeni színház történetében is kitörölhetetlen betűkkel van bevésve a Blaháné neve. Debreczen városa volt az első, hol Blaha Lujza, akkor még Reindl Lujza először jelent meg a reá nézve valóban világot hódító deszkákon — a debreczeni színpadon.

Blaha Lujza adott lendületet a magyar népszínműirodalomnak. Ő emelte ki a semmiségből, megnemesítette s a virágzásnak oly fokára emelte, ahol azelőtt nem volt s talán méltó utódja nem is lesz.

Az ő bámulatos egyénisége, csodálatos alakító képessége, gyönyörű tiszta hangja teremtették meg számára azt a dicső multat, fényes sikert, melylyel büszkén dicsékedhetik s amelyet a külföld is elismer.

Mi debreczeniek szintén kivesszük részünket az örömből s mi is büszkék vagyunk reá, hiszen itt kezdte minálunk, közöttünk dicsőséges pályáját.

Blaháné debreczeni szerepléséről sok érdekes dolgot jegyeztek fel. Kéry Gyula Blaháné életéből ez. könyvéből alább idézünk két ilyen visszaemlékezést,

Vidéki színésznő korában ő is sokat nélkülözött és nagyon takarékosnak kellett lennie, hogy csekély fizetéséből megélhessen. Eleinte 70—80 frt fizetése volt egy hónapra. Debreczenben már 100 forintot kapott. De azért még ez is kevés, tekintve, hogy a színpadi ruhák sok pénzbe kerülnek. Ő tehát úgy segített a bajon, hogy maga varrta meg a ruháit s az éjszakák nagy részét a varrógép

mellett töltötte. Reggel aztán fáradtan és álmosan ment a próbára.

Abban az időben különben a többi színésznő is így cselekedett, s valóságos „slepp“-harcz támadt köztük. Egyik a másikat igyekezett lefőzni s az volt a győztes, a kinek a leghosszaübb „slepp“-je volt.

És azt a versengést annyira vitték, hogy utóbb már a színügyi bizottság is beavatkozott és drákói rendelettel tiltotta meg a debreczeni színésznőknek a „slepp“-siselését.

Debreczenben egy alkalommal a „Huszársíny“-ben lépett föl. Virág Maresát, a nádorhuszárnak kiöltözött nyalka leány szerepét játszotta, piczike sarkantyus eszímákban táncolva a verbunkost, dalolva a legszebb nótákat.

A Debreczenben állomásozó huszárok is megcsodálták, az egész huszártisztikar elment a színházba, a karzatot pedig a több század huszárlégénység foglalta le. S bizony megtörtént, hogy midőn a kis Virág huszár a színpadon a tánchoz megpendítette a sarkantyut, hát fent a karzaton összehajlott neki a pár száz huszársarkantyú.

A tisztikar pedig egy óriási seiyem-szalagos koszorút küldött ezzel a felirással:

„A legaranyosabb huszárnak — A debreczeni huszárok.“

Blaháné Debreczenben utóljára öt év előtt lépett fel. Országos körutját tartotta s néhai Tiszay Dezső a debreczeni színház igazgatója Debreczenbe is elhozta Blahánét. Nyolcz estén át csodáltuk művészetét, élveztük tüneményes hangját.

A nemzet csalóganya nem egyedül jött Debreczenbe. Magával hozta leányát: Sáríkat is, ki jelenleg a Magyar Színház tagja.

Debreczeni időzéséről jegyezzük fel az alábbi apróságokat:

Mikor Blaháné Debreczenbe jött, az ujságírók kérelmére a város díszes ötös fogatát küldötte ki a nemzet csalóganya elé.

Blaháné leányával foglalt helyet az ötös fogaton.

A tüzesvérű lovak pillanat alatt rogtak a Fehérlő szállodához.

Blaha Sáríka nem tudta, milyen fogaton jöttek. Megérkezésekor mondotta anyjának, hogy ilyen jó lovakat Pesten sem látott.

Blaháné felvilágosította leányát, hogy milyen kitüntetés érte őket ebben a kedves városban, hogy az a fogat a város híres díszfogata s ezen hozták be ő Felsőjét is s még azt is hozzátette az aranyos asszony:

— Ezt a kitüntetést sohase felejtsetd el, kedves leányom!

A vallásosság és Isten akaratában való megnyugvás egyik ragyogó tulajdonsága Blahánénak. Életében számtalanszor bebizonyította már, hogy a vallás nem ellenkezik a színpaddal s a színész sem tagadhatja meg azt.

— Az Istenben való rendíthetetlen hitem — mondja maga a művésznő — adott nekem erőt az élet keserves küzdelmei közt: szenvedéseimben és boldogságomban soha sem feledkeztem meg Istenemről.

Sokszor az egész miatyánkot elmondja a kulisszák mögött s mielőtt kilép a színpadra: h á r o m s z o r k e r e s z t e t v e t magára.

Blaháné némileg babonás is. Agyában már rég motoszkált az a gondolat, hogy leányát is a színpadnak neveli. Csak azt nem tudta, hol léptesse föl először.

Tiszay Dezső tudta Blahánénak ezt a szándékát s igyekezett rábeszélteni, hogy lépjen itt fel a Sáríka. Blahánében az elhatározás kész volt.

Blaháné utolsó estélye volt már itt. A „Télen“ népszínművet játszották.

Ebben a darabban lépett fel először Blaha Sári. Anyjával együtt játszott. Milyen remegés, félelem fogta el az anyát a színpadon, mikor leányának első jelenése következett, azt csak mi, újságírók s színészek tudják, kik a színpadon tanúi voltunk e jelenetnek. Blaháné közelében állottunk, mikor Sárika jelenése oly fényesen sikerült s visszatérve a kulisszák mögé, a boldog anya leánya nyakába borult s zokogott, mint a kis gyerek.

Több fővárosi hírlapíró, kik Blaha Sári első fellépésére Debreczenbe jöttek, megkérdezték Blaha Lujzát, miért Debreczenben léptette fel először Sáriát.

— Tudják — válaszolt mosolyogva Blaháné — kissé babonás vagyok. Én is itt kezdtem pályámat, azt akarom, hogy leányom is itt kezdje, hátha őt is úgy megsegíti az Isten, mint engem.

Debreczeni vendégszereplésekor Blahánét majdnem komoly baleset érte. Első fellépése után a színház előtt óriási közönség várt reá.

Előadás után a sorok írója és egy másik újságíró kísérte a színház előtt várakozó bérkocsisához.

A közönség meglátva Blahánét, hatalmas éljenzéssel fogadta s alig foglalta el helyét a kocsiban, a lovakat akarták ki fogni.

A lovak a sok embertől megriadtak, ágaskodni kezdtek s a kocsit felfordították. Blaháné a legnagyobb veszedelemben forgott. Ebben a kritikus pillanatban akart kiugrani. A sorok írója látva a veszélyt, odaugrott Blahánéhoz, kirántotta a kocsiból. Mindketten elestek — de Blaháné megmenekült attól a veszélytől, hogy a kocsit alá kerüljön.

Blaháné hálás volt. Arczképet adott emlékébe, melyre ráírta:

„Az én kis életmentőmnek hálával Blaháné.”

Blaháné ezután, míg Debreczenben vendégszerepelt, előadás után soha sem kocsin, hanem gyalog tért haza lakására.

Ugyancsak ekkor történt az a mulatságos eset is, hogy a tömeg abban a hiszemben, hogy Blaháné a kocsiban ül, az üres kocsit bevonszolta a Fehérlő szállodába. Blaháné pedig lassan lépkedve a kiállott izgalmtól, tért lakására s a szállodához érve, ő is nevetett, mikor a kocsit a kapu alatt meglátta.

Orosslán.

HIREK.

— **Uj vizsgálóbíróhelyettes.** Az igazságügyminiszter a debreczeni kir. törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül Szoboszlai Sándor kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

— **Siegmeth Károly kinevezése.** Széll Kálmán miniszterelnök, mint m. k. belügyminiszter, a hazai fürdők vendégforgalmának emelése, ásványvizeink fogyasztásának fokozása és általában a forrás, valamint a fürdőügyek előmozdítása érdekében országos bizottságot alakított. Siegmeth Károly üzletvezetőhelyettes, a Kárpát-egyesület alelnökét, polgártársunkat az a kitüntetés érte, hogy a miniszterelnök őt is kinevezte ezen országos bizottság tagjává.

— **Nyílt kérdés.** A nagyváradi műtárlat már a napokban megnyílik. Mint értesülünk, a Képzőművészeti Társulat nemesak azokat a képeket küldötte Nagyváradra, a melyek legutóbb Szegeden voltak kiállítva, hanem Budapestről is sok kiváló festményt küldtek, úgy, hogy a nagyváradi kiállításon 98 művész 258 képpel szerepel.

Azon kérdést intézzük a debreczeni műtárlatot rendező bizottsághoz, hogy magyarázza meg, miért késnek Debreczenben a képkiállítás előkészületei? Ugy tudjuk, hogy a városi tanács 250 forintot szavazott meg

már régebben a célra s a városháza termét ingyen bocsátotta a társulat rendelkezésére. Mi az oka mégis, hogy az ügy elaludt s hogy a nagyváradiak ismét megelőznek egy kulturális lépéssel?

A műtárlat rendező bizottsága mélységes hallgatásának bizonyára alapos oka lehet, hogy magáról semmi életjelt nem ad. Kiváncsian várjuk a magyarázatot s óhajtjuk, hogy az ismeretlen akadály mielőbb elháríttassék, mert a műtárlat jelentőségét kulturális szempontból rendkívül fontosnak tartjuk s a tárlat elmaradása érekeny veszteséget képezne városunk művészeti életében.

— **Zivuska Jenő.** Ez a név akkor merült fel először az ismeretlenségből, mikor viselője az Akadémia Teleki-pályázatán a drámájával díjat nyert. A drámájáról azóta mindössze az a hír van, hogy nem kerül előadásra, a szerző sorsáról pedig a hivatalos lapból tudunk meg annyit, hogy a földmivelésügyi miniszter, ki annak idején, mikor nevét fölkapta a hír, Budapestre, a központba helyezte át, most ebből az állásból erdészjelöltté léptette elő.

— **Az anyakönyvvezetőnél.** Kegyetlenül becsudálkozott állapotban lép egy házaspár az anyakönyvvezető elé.

— Mit akar? — förmed az reájuk.

— Ezt az asszonyt hoztam volna el, ni! ... Össze akarnék vele keletkezni!

Az anyakönyvvezető kijelenti, hogy az egybekelést csak józan állapotban kötheti meg.

Odanéz a férfi az asszonyra s bus melódiájú hangon szólal meg:

— No, asszony! Akkor sohsem keletkezünk mi egybe!

— **Lezuhant a háztetőről.** A szomszéd Nagyhat pusztán házat építettek. Varga Imre ácsmester munka közben megeszszott a tetőn s lezuhant a kövezetre, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a bal lába ketté tört. Behozták Debreczenbe gyógyítani, állapota azonban oly rosszra fordult, hogy a napokban kiszállították a közkörházba, ahol még ma hajnalban kiszzenvedett.

— **Megmart postás.** Sáránd Bálint levélhordó kézbesítés végett ma délelőtt megfordult a Virág-uteza 10. számú házban. Az udvarba lépve, Székely Zsigmond hatalmas kuttyája ráugrott és a kezefejét súlyosan megharapta. Sárándit beszállították a közkörházba, míg az állatot megfigyelés alá vették, hogy nem-e mutatkoznak rajta a veszettség szimptomái.

— **Kitalálta.** Vasárnap délután történt a Kis szökevény előadása után.

Két civis ballag hazafelé s megszólal az egyik:

— Ugyan, no, micsoda zeneszerszám is volt azoknál a muzsikásoknál?

— Nekem se jut eszembe, pedig a nyelvemen forog! Olyan ta... ta... ta.

— Az az csakugyan Trabukkó! — magyarázta ki a másik a tamburát.

— **Hogy tölti idejét Koburg Lujza hercegnő.** A szerelmi királyi hercegnőről, a ki most a Drezda melletti, lindenhofi gyógyintézetben tölti napjait, majdnem megfeledkezett a világ. Csak olykor szivárog ki róla egy-egy hír, mely aztán ismét felkelti az érdeklődést a szerencsétlen hercegnő iránt. Koburg Lujzának mostanában igen különös kedvtelése van. Maga mellé vett két cannes-i divatárusnőt, a kik nem egy kedvenc toalettjét készítették, s most a legújabb divat szerint átalakíttatja mind a 365 ruháját. A gyógyintézet egyik termét szabóműhelylyé alakították át s egész napon át folyik ott a munka. A hercegnő tevékeny részt vesz a ruhaátalakításban, maga is fejt, tűz, s dolgozik a gépen és gyermekes örömet lel a maga munkájában. Híre jár, hogy a hercegnő családja Cannes közelében egy narancsfák közé rejtett, gyönyörű esendes kis villát bérelt ki, ahol Koburg Lujza a két

kedvenc varrónővel a telet fogja tölteni — varrógépek kedves társaságában.

— **Garázda részeg.** Szabó József Homokkert I. járás 38. sz. alatti lakos felesége ma délután azzal a kéréssel fordult a rendőrséghez, hogy fékezze meg garázdálkodó részeg férjét, aki összezuzott mindent a lakásában s ő is csak nehezen tudott a felbészült ember kése elől menekülni. A kétségbeesett és összevert asszony kérésének helyt adtak, amennyiben azonnal a rendőrség börtönébe esútkák a veszedelmes embert.

— **Olcsó mulatság.** Mulatságos vidám perceket szerezhethet magának, a ki a díszes kiállítás, tréfás verseket tartalmazó *Vidám versek* című kötetet megszerzi. Ára eddig két korona volt, de most *egy koronáért* megvehető szerkesztőségünkben. Megrendelés eszközölhető a lapkihordók útján is.

— **Hagyomány az izr. szent egyletnek.** Néhaj Dobrai István és neje Kovács Zsuzsána végrendeletileg 50 koronát hagyományoztak az izr. szent egylet kórháza javára. Az egylet választmánya f. hó 10-én tartott ülésében örömmel fogadta a hagyományt és az elhalt nemes hagyományozók iránti kegyeletének jegyzőkönyvileg adott kifejezést.

— **A vasárnapi munkaszünet fölfüggesztése.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a következő rendeletet intézte a hatóságához:

Tekintettel arra, hogy karácsony estéje ez évben hétfőre, az újév napja pedig keddre esik és a nagyközönség az ezen ünnepek alkalmából szokásos bevásárlásokat rendszerint az említett ünnepek megelőző napokon szokta teljesíteni, a belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök és a földmivelési m. kir. miniszter urakkal egyetértőleg, kivételesen megengedem, a folyó év december 23-ára és 30-ára eső vasárnapokon az 1891. XIII. törvényezikk 3. § a alapján 1892. márczius 5-én 14,837. szám alatt kiadott rendelet II. 1., 2., 3., 4. és 5. pontjai alatt említett ipari és kereskedelmi telepeken az ipari munka, illetőleg adás-vevés egész napon át végeztessék.

Erről a törvényhatóságot azzal a felhívással értesitem, hogy fenti intézkedésem tartalmáról értesítse a hatósága alá tartozó rendészeti és iparhatóságokat.

— **Paraszt észjárás.** Nyurga, szőke paraszt ember állit be a bünygyi osztályhoz Végh Gyula h. főkapitány elé.

— **Instálom alásan,** megszökött a feleségem!

Aztán elmondja rendre, hogy 48 éves, őt Dóczy Lajosnak, a feleségét pedig Kecskés Zsuzsánnának hívják s az 31 éves s a Csapó-kertben laktak.

— Mikor hazaérkeztem Komáromból, mert ott dolgoztam, az asszonynak csak a hült helyét találtam.

Végh Gyula főkapitány megnyugtatja, hogy majd előkerítik az asszonyt. Az atyafi azonban úgy látszik, nincs megelégedve az ígéréttel, mert pislant egy nehányat, megköszörüli a torkát és sunyi módon úgy kezdi:

— Egy nagy bűn is terheli a lelkemet, tekintetes főkapitány ur!

— Na?

— Alig esküdtem meg a feleségemmel — márcziusban lesz két éve — három hónapra rá azt mondja az asszony:

— Apjuk, van nekem egy halálos ellenségem — tetszik tudni az is kiúna lakott a Csapó-kertben — öld meg! Én beeresztlek a szobájába, mikor alszik. — Ugy is lett, tekintetes főkapitány ur. szót fogadtam a feleségemnek és egy éjszaka agyonszurtam.

Végh Gyula mindjárt látta az atyafin, hogy az a célja, hogy hatóságilag tegyenek tüvé mindent, hogy előkerüljön az asszony.

— Hm. Aztán el tudna vezetni engem oda, a hol elkövette a gyilkosságot?

— Nem én kérem, mert szuroksötét volt.
 — Hát a holtestet hova tüntették?
 — Kiczipeltük a kertbe.
 — S különös, hogy mindeközéig nem akadtak rá.
 — Megették a kutyák, instálom.
 — Hát azt honnan tudja.
 — Csak úgy gondolom.
 — Dóczy, ne fogjon magára ilyen ostobaságot. Látnivaló, hogy az a cselje, hogy annál inkább nyomozzuk az asszonyt, de ha egy esztendő alatt sem kerül elő, magát mégis csak becsukjuk.

— Hát csak azért nem zárnak le mindjárt?
 — De bizony becsukják,
 — Az a nagyobb bűnös, a ki rákönyserít.
 — Hát megmarad állítása mellett?
 — Tessék behívni a feleségem, majd az is megmondja, hogy szóról-szóra szent igaz, a mit mondtam!

Hát írja alá a kihallgatási jegyzőkönyvet!
 A furfangos Dóczy most megelégedetten dörzsöli kezeit.

— Na ezt jól megcsináltam! Mégis csak megkerül az asszony!

És ez szóról-szóra igaz történet. A kihallgatási jegyzőkönyv tanuskodik mellette.

— **Sok a perujtás.** Amióta az új bünvádi eljárás életbe lépett, rendkívül megszáporodott a perujtások száma. A statisztikai adatok szerint száz jogerősen elítélt vádlott közül negyven kéri a per újra felvételét. — Ennek oka nem az, mintha a vádlottak abban biznának, hogy a kérelmet teljesítik, vagy ha teljesítik is, hogy a második tárgyaláson kedvezőbb eredményt érnek el, hanem rendszerint a perujtási kérelem egyszersmind alap arra, hogy a büntetés megkezdésére halasztást nyerjenek. — A törvény értelmében ugyan a jogerősen elítélt csak „bírtokon belül“ folyamodhat a per újra felvételért, vagyis tekintet nélkül arra, vajjon a folyamodásnak mi lesz a sorsa, az elítéltnak „ülni“ kell, hanem újabb, különösen Brunkala Lászlóné ügye óta, számos esetben adtak halasztást. Minthogy pedig a sok perujtási kérelem közül a legtöbbnek nincsen komoly alapja és az igazságügyi tisztviselőknek mégis napról napra több dolgot ad ezeknek az elintézésre, ezután a halasztás megadása ismét csak kivétel lesz és a perujtási kérelem halasztási okul nem szolgálhat.

x Férfi cipők. kizárólag csakis a legjobb minőségű férfi cipők érkeztek **Fekete Jakab** uri divat-, kalap-, fehérnemű és cipő-üzletébe. Debreczen, Főter, kistemplom mellett. **Olcsó, szabott árak.**

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A király elutazása.

Budapest, október 24. A király ma elutazott. Elutazása előtt Széll Kálmánt kihallgatáson fogadta.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, okt. 24. A pénzügyi bizottság mai ülésében folytatta a kereskedelmi tárcza tárgyalását. Ma szakügyekről tárgyaltak.

Véres sztrájk.

New York, okt. 24. Tegnap este Wilkesbarre közelében néhány szénbányában a dolgozó munkásokat a sztrájkolók megtámadták, kővekkal dobálták és löttek rájuk. A rendőrség tüzelt a rendezavarókra: vagy 100 ember megsebesült.

Berlini nagykövetségünk Bécsben.

Bécs, október 24. Szögyény-Marich László osztrák-magyar nagykövet, a ki ideérkezett, legközelebb visszatér állomására, Berlinbe.

A Porzolt—Hentaller párbaj.

Budapest, október 24. A Porzolt Kálmán és Hentaller Lajos között felmerült ügyet ma intézték el a lovagiasság szabályai szerint. A párbaj a honvédelvassági lakatnyában történt meg. Egy lövést váltottak, de egyik golyó sem talált. A felek nem békültek ki.

A pápa gyengélkedik.

Róma, október 24. Hir szerint a pápa ma az egész napot álmatlanul az ágyban töltötte. Azt beszélik, hogy dr. Laponi, a pápa udvari orvosa, a pápa állapotát nem tartja veszedelmesnek, a Vatikánban állítólag mégis rendkívül aggódnak, mert a pápa folytonosan gyöngül.

Az amerikai elnökválasztás.

Washington, október 24. Mac Kinley elnök Kantonba (Ohio) utazott, a hol az elnökválasztás lezajlásáig marad.

Nagy sikkasztás.

New-York, okt. 24. A Tirst National bank pénztárosa, Aloor, közel egy millió dollár elsikkasztása után megszökött.

Az angol-bur háború.

London, október 24. Lourenzo-marquezi jelentések szerint Botha és De Wett még mindig rendelkeznek vagy 15.000 főnyi csapatallal s seregeiket most fogják egyesíteni. Botha már elindult az északi hegyekből Lydenburg felé.

Dublin, október 24. Dublin város tanácsa elhatározta, hogy üdvözölni fogja Európába érkezése alkalmával Krüger elnököt. Ez a határozat annál kinosabb benyomást kelt Angliában, mert tavasszal Viktoria királynő hosszabb időt töltött itt. Michael Davitt volt képviselő közzéteszi az ir lapokban fölíratát, melyet az ir nemzet nevében fog átnyújtani Krügernek s mely Hollandiában falragaszokon is közzé lesz téve.

Fokváros, okt. 24. French tábornok Bethuelig való előnyomulásában folyton harezol. Eddig az angoloknak ötven halottjuk van.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, okt. 24.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza	uj. vörös minőség	77	6.60—	6.75
"	"	78	6.75—	6.85
"	"	79	6.80—	7.95
"	"	80	6.99—	7.00
Buza	sárga minőség	78	6.70—	6.80
"	"	79	6.75—	6.90
"	"	80	6.85—	6.95
Rozs	uj	74/75	6.20—	6.30
"	"	75/74	6.25—	6.35
Árpa	"	"	5.35—	5.45
"	(jobb)	"	5.75—	5.95
Zab	"	"	5.30—	5.50
Tengeri	"	"	6.50—	6.60

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Birokversenyek a szultán előtt.** Konstantinápolyból írják, hogy a szultán a múlt héten végignézte négy török atlétának díjbirkózását. A birkózók közt volt a jelenleg nálunk szereplő Kara Achmed is, de legyőzte őt Kucsuk Jussuf, a „kis József.“ Pompás volt az a jelenet, hogy mikor már Kucsuk Jussuf majdnem teljesen a földre teperte ellenfelét, felnézett előbb egy pillanatra a szultán páholyába, mintegy engedelmet kérve arra, hogy Kara Achmedet, a legismertebb és legkedveltebb birkózóját le szabad-e neki győzni. A szultán, akár csak egykor a római imperátorok, felemelte egy ujját, hogy így megővja a kedvencz Kara Achmedet a teljes megaláztatástól, a kinek a világ-sampiónja hangzatos czime van.

* **Baleset.** A huszár itatja a lovát, a paripa azonban meghököl a veder elől.

— Ni az áldóját! — Káromkodja el magát a huszár, még a vedertől is megijed ez a dög! — Épen olyan mintha én a boros üveg-től ijednék meg!

* **Kína fegyvergyára.** Egy angol mérnöknek 1898 ban megengedték, hogy megtekintse az egyetlen komoly kínai fegyvergyárat, a mely Sanghaitól öt kilométernyire a Vusung folyó partján van. Harmincz év előtt alapították és eleinte teljesen külföldiek igazgatása alatt állott. Két angol mérnök vezeti a gyárat, amelyben harmadfélezer ember dolgozik. A műhelyben megvan minden szerszám, a mely bármilyen fegyver, vagy ágyu előállításához szükséges. Tizenkét hüvelyknél nagyobb kaliberű ágyukat azonban Kínában nem készítenek. Az egész telep legfontosabb része az acélgvár, amely meglehetősen kifejlett. Hat hüvelyk kaliberig az ágyukhoz az öntvényeket elkészítik, a nagyobbakat Angliából importálják. Az acélgvártást kizárólag kínaiak végzik. — Az egész arzenál európai módra van építve, de a kínai babonának itt is beleszólása volt az építésbe és egyetlen tervet sem hagytak jóvá, mielőtt a föld alatt porladó elődök szellemeit meg nem kérdezték. Az angol mérnök, aki két évvel azelőtt meglátogatta az arzenált, csodálkozva kérdezte, hogy hova lett az a sok fegyver, ágyu és lösz, melyet ott gyártanak, mikor Kína honvédelme ezzel nem lett jobb.

* **Vetélkedés.** Menyecske: Nem maradok itt tovább. Megyek haza az anyámhoz.

Férj: Hát eredi. Itt van pénz a vasúti jegyre.

Menyecske (szepegve): Ez nem elég menettérti jegyre.

* **Jog a koplalásra.** Sokat évődnek most Párisban Succiival, a koplaloművész-szel. Folyton az őt esztendő előtti bécsi koplalását juttatják eszébe. Akkor ugyanis Succi nagy garral annak a bebizonyítására fogadkozott, hogy a koplalás neki nem árt, de sőt táplálja őt. A híres érvelésnek az lett a vége, hogy titokban huskivonattal megpezségővel táplálkozott a híres koplaló. Succi azóta már Európa sok városában mutatta be művészetét több-kevesebb érdeklődés mellett s most Párist választotta ki dícsősége színhelyévé. Eleinte az élelmiszernek pavillonjában akarta magát mutogatni, de a kiállítás igazgatósága nem engedte ezt meg neki. Elment tehát a rue de Paris-utczába s ott bérelt magának helyiséget egy tüzevő művész-kollegája szomszédságában. — Bezáratta magát egy üveg-kalitkába s várta a vendégeket. Várta, de hiába, mert alig koplalt két napja, már teljesen megcsappant iránta az érdeklődés, olyan üres volt a koplaló helyisége, akár a gyomra. Nem tudta a közönség részvétlensége miatt a helyiségért járó bért sem fizetni, a tulajdonos tehát az utóbbi napokban ki akarta őt tenni. Csak-hogy Succi nem engedett s avval érvelt, hogy neki a koplalás kenyérkeresete, joga van a koplalásra s a francia bíróság igazat is adott neki.

Husz évi szenvedés és küzdelem.

Küzdeni a sors és a csapások ellen nehéz, de küzdeni a testi fájdalommal husz éven át, a legborzasztóbb kin és a létező legnagyobb és leginkább gyöngítő szenvedés. Végtelen sokan szenvednek így és igazán csodálatos, hogy még akad ily körülmények között olyan energia, a melyről itt megemlékezünk. Wonder Mari asszony Bécsből (Kimbergerstrasse 43.) csodálatos példát nyújt a szenvedés ellen kifejtett ellentállásról. Levele a legmegkapóbb bizonyítéka a bátorságnak és az eltökéltségnek.

Boldog vagyok, — írja — hogy felhasználhatom ez alkalmat, hogy a Pink-pilulák jóságáról s a reám gyakorolt bámulatos hatásáról nyilatkozhatok. Huszonegy év óta borzasztó főfájásban és idegben szenvedtem, melytől nem tudtam szabadulni. Gyakran elállt a lélegzetem s oly heves szívdobogásom volt és oly gyöngye lettem, hogy a felgyógyuláshoz semmi reményem se volt, jöllehet sokféle módját megkísérlettem. A véletlen egyik barátom által néhány doboz Pink-pilulához juttattott és bár már semmiben se bíztam, használtam a pilulát. Az eredmény nemsokára bebizonyította jóságukat, mert lelkiismeretes használat után, ily hosszú szenvedés után teljes gyógyulást éreztem, Mindenkinék ajánlom a pilulákat és önt felhatalmazom levelem közlésére.

A Pink-pilula az idegek legjobb helyreállítója, a vér leghatalmasabb előállítója; meggyógyítja, mint számtalan példa bizonyítja, a vérszegénységet, az idegességet, a reumát, a neuraszténiát és minden gyöngöséget.

A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerertárban. Egy doboz ára 3 Korona 50 fillér és hat doboz 18 Korona. Magyarországi főraktár **Török József** gyógyszerertárban, Budapest, Király-utca 12.

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.)

123.

Bevezettük az őrházba s lefektettük, aztán pedig enivalót kértünk az időközben visszatért papoktól, kik annyira meg voltak rémülve, hogy csak alig tudtuk megértetni velük, hogy szükségünk van az eledelre.

E közben szegény Maya rohamos léptekkel haladt vége felé. Két éjen és két napon át ápoltuk a pyramis tetején s igyekeztünk, ha hallatlanná tehetnők szívfacsaró panaszkodását. A harmadik nap alkonyán aztán jobblétre szenderült. Halála előtt visszanyerte eszméletét s álmadozó gyöngéd szavakkal bucsuzott el férjétől, melyekre ha visszaemlékezem, még most is, mikor annyi év után leírom őket, könny tolu szemembe.

— Bizony, bizony, szívem nem esalt meg, mikor azt sugta, hogy csak bajt fogok hozni rád; Ignatiónak is igaza volt, mikor azt mondá, hogy rosszak vagyunk, vagyis inkább, hogy én magam vagyok rossz. Inkább haltunk volna meg egy év előtt, semmint hogy azt a bünt a Szanktuáriumban elkövettük, most legalább kezünk tiszta volna s népemnek vére nem száradna az én fejemen. Legalább te azonban, édes férjem, hidd el nekem, hogy mikor megtettem azt a véres cselekedetet, örült valék, látván, hogy szemem előtt ölik meg gyermekemet s ellenállhatatlan erő ösztökélt rá, hogy megboszuljam magamat.

Az Isten bocsássa meg bűnömöt, ha ugyan bűn az, hiszen te irántad és gyermekem iránt való szerelemből tettem.

Férjem! érzem, hogy meg fogsz szabadulni erről a véres helyről, de még inkább érzem, hogy ha majd évek múltán te is eljutsz abba az országba, hova végül mindannyian kerülünk, ránk találsz ott mindketőnkre, én reám és gyermekünkre is. Isten veled! Szomorú egy bucsuzás ez, kivált mikor éltél oly rövid s annyi bánattal teljes volt. Mégis örülök rajta, hogy végig éltél, mert a te karjaid közé vezetett és bármily kevésse érdemeltél is meg, hiszem, hogy igazán szerettél és szeretni fogod emlékemet akkor is, mikor már régen porleszek. Te néked is istenhozzádot mondom, Ignatio. Igaz barátom valál, bár csak balszerencsét hoztam s egy időben féltékeny valék

is rád. Gondolj jó szíveddel néha rám, ha mindjárt én voltam is oka, hogy békát ártotek ki terveid, és, mint a régi időkben, még mielőtt találkozánk, támogasd férjemet barátságoddal ezután is.

Ujra férjéhez fordult s akadozó, megtört hangon kérte meg, ne feledje el őt és gyermekét. Azután megáldotta s hidegülő kezeivel simogatni kezdte orozáját, én pedig, nem bírván már tovább ezt a látványt elviselni, elfordultam s magukra hagytam őket.

Egy óra múlva a sennet kijött az őrházból s bár nem szólott egy szót sem, csak arcára néztem s láttam, hogy vége mindennek.

Igy halt meg Maya, a Szívnek Urnöje, én rajtam kívül utolsó sarja az indián fejedelmek ősi törzsének, gyönyörű és igen édes egy asszony, ha néha tán keményfejú, szélsőes és szenvedélyes is.

Maya haldoklása alatt rájöttünk, hogy azok közül az indiánok közül, kik a szárazföldre mentek volt dolgozni a vész idején, még életben maradt egynehány, mert láttuk, a mint esőnapokon keletkeznek a helyet, mely egykor a Szív Városa volt. A velünk levő két pap próbálkozott is, ha jelt tudnának adni, hogy jöjjenek mentésünkre, de vagy nem vettek észre minket, vagy pedig féltek a pyramishoz közelíteni. A Maya halálára következő éjjel aztán változtattunk eljárásunkon. Az őrházikóban még égett a szentelt tűz, mert a papok, inkább szokásból, mint valamelyes ok miatt, nem hagyták elaludni. Egybe hordtuk az aranyozott székeket, melyeket a Szív papjai szoktak volt ünnepségeiken használni, össze mind azt a fát, a mi a tűz táplálása végett volt felhalmozva s az egészből egy nagy máglyát rakunk a tetőn. Mikor készen volt, kivittük Maya holttestét, rátettük a máglyára s alágyújtottuk.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 27.

Bérlet 21-ik szám „C”

Holnap, esütörtökön, október 25-én:

Baba.

Operette 4 felvonásban.

Holnapután, pénteken, október 26-án

Figaró lakodalma.

Vígjáték 5 felvonásban.

Színházi műsor.

Szombat, okt. 27. „B” bérlet Kaméliás hölgy.

Vasárnap délután Csillagfia, este Csikós.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

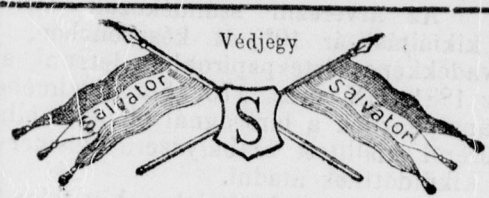
Vegyünk Schweizer-selymet!

Kérjen ön mintát fekete, fehér vagy színes újdonságainkból, méterenként 1 kor. 20 fillértől 18 koronáig.

Különlegesség: Selyemszövetek, látogatási-, menyasszonyi-, bál- és utozai tolettekhez, valamint blousok, bélések stb.-hez.

Ausztria és Magyarországon közvetlen magánfeleknek adunk el és a kiválasztott selyem-szöveteket vám- és bérmentesen a lakásra küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a **Lithion-forrás**

Salvator

Kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási** tünetekben vagy **húgy-savas vesehomok és vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerertárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

ANTAL VINCZÉNÉ

szabásati és női ruha varroda terme.

DEBRECZEN, Csapó-utca 18. szám alatt (gyógyszerertár udvar.)

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudására hozni, miszerint a budapesti és bécsi tanulmányomról, a hol is a női divat ágához tartozó szabászatban és annak előállításában kiképeztetésen nyertem, hazaérkeztem és annak önálló folytatását megkezdtem.

Ezen téren nyert bő tapasztalataim reményleni engedik azt, hogy

a női divat legkényesebb igényeinek,

melyek a budapesti, bécsi, valamint a párisi divatlapokban megjelennek, elvállalhatom, s oly darabok, mint **szaketek, felöltők**, melyek műhelyemben fognak vezetésem mellett készítettetni.

férfi szabó munkát igényelnek, férjen

Magamat a nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe ajánlva, vagyok

Szabászat tanítására hölgyek felvétetnek.

kiváló tisztelettel:

Antal Vinczéné.

10014. tkv.
1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Debreczeni Első Takarékpénztár végrehajtónak özv. Makai Ferenczné Czeizing Amália elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a debreczeni kir. járásbírósa területén levő, debreczeni 4022. sz. tjkvben A. I. 2575. hrsz. alatt felvett teljes ház és ehhez tartozó 8220. hrsz. alatt foglalt ondódi földből özv. Makai Ferenczné Czeizing Amália végrehajtást szenvedőt illető felerészre 2449 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltétven, annak foganatósítására határidőül **1900. évi november hó 22-ik napjának d. u. 3 órája** e kir. törvényszék árverési termében kikiáltott. Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kített ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrkapitányságánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi szeptember hó 7-én.

Harsányi

kir. törvényszéki bíró.

10,015. tkv.
1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Debreczeni Első Takarékpénztár végrehajtónak Kiss Imre, mint néh. neje László Erzsébet elleni végrehajtási ügyében, a debreczeni kir. törvényszék, a debreczeni kir. járásbírósa területén levő, debreczeni 8110. sz. tjkvben A. I. 4045/6. 1. hrsz. alatt felvett ingatlanra 880 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltétven, annak foganatósítására határidőül **1900. évi november hó 21-ik napjának d. u. 3 órája** e kir. törvényszék árverési termében kikiáltott. Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kített ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. t.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrségénél tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi szeptember hó 9-én.

Harsányi

kir. törvényszéki bíró.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek
kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

A rovásban az egyszeri beiktatás 10 szögig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Veszek ócska vasat és mindenféle fémét. Klein Jakab, Piacz-utca 26. sz.	Lakás. Igen csinos, udvari, földszint 3 szoba, konyha és első emeleti 2 szoba, konyha azonnal kiadó. Hatvan-utca 13.	Eladó egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papírkereskedésben.	Pincze, mely üveges borok bo-raktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.
--	--	---	---

1.000.000
KORONA
ESETLEN A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZÉKE
A legnagyobb nyeresemény legszerezésebbjében
1.000,000 korona
A nyeresemények részletes beosztása a következő:

1000 Készpénzben fizetendő	1 jutalom 600000	Korona
	1 nyer. á 400000	
	1 " " 200000	
	2 " " 100000	
	1 " " 90000	
	1 " " 80000	
	1 " " 70000	
	2 " " 60000	
	1 " " 40000	
	3 " " 30000	
	1 " " 25000	
	2 " " 20000	
	3 " " 15000	
	31 " " 10000	
	67 " " 5000	
	3 " " 3000	
	432 " " 2000	
	763 " " 1000	
	1238 " " 500	
	90 " " 300	
31700 " " 200		
3900 " " 170		
4900 " " 130		
50 " " 100		
3900 " " 80		
2900 " " 40		
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000	

Nyujsunk kezét a szerencsének!
Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.
100,000 sorsjegyre 50,000 pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereseményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereseményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben **egy millió korona.**
Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihúzó és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I-ső osztályhoz:
egy nyolezad (1/8) frt -- 75, vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3. -- "
egy fél (1/2) " 3. -- " 6. -- "
egy egész (1/1) " 6. -- " 12. -- "

utánvét mellett vagy az összeg előzetes be-küldése ellenében. Hivatalos tervezet díjlanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre **f. é. október hó 28-ig** kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa
bankház
Budapest, V., Váci-körut 4/a.

Fiókbankházak: IV., Múzeum-körut 11.
VI., Erzsébet-körut 54.
Sok és nagy nyereseményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Remélőlevél levágandó. Török A. és Társa főelárusítók Budapest.

E rérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.
() utánvételezni kérem ()
Az összeget..... korona összegben () postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző töröndő.

Fontos ozim.